

Téereb Daniel — Limu ñett-fukk ak ñett

“Kaaraange” Yàlla bi ñu tàmbalee ci yoonu Dékku-dibéer bi: Njàngat gu wax ci kanam jëm ci Daniel Sàr 6

Jeff Pippenger
2023-12-28

“màndarga” Yàlla bi ñu man a gis, ñu koy takke ci dogalu yoonu Dibeer.

“Benn ci nun du mas a jot sello Yàlla bi, bu sunuy jikko amee benn xonq walla benn tuuma ci kawam. Dañu bàyyi ci sunu loxo nu faj ay ñàkk ci sunuy jikko, te sellal kër gu sell gu bakkan bi ci bépp sobe. Su ko defee, taw bu mujj ba dina wàcci ci sunu kaw, ni taw bu njëkk ba wàccee woon ci taalibe ya ca Bésu Pentekot...”

“Yéen bokk yi, lu ngeen di def ci jëf ju mag ji ngir waajal? Ñi bokk ak àddina, dañuy jël melokaanu àddina te di waajal ngir màndarga rab wi. Ñi dul wóolu seen bopp, ñi di suufel seen bopp kanam Yàlla te di setal seen xol ak seen ruu ci topp dëgg, ñoom dañuy jël melokaanu asamaan te di waajal ngir màndargu Yàlla ci seen jë. Bu dogal ba génnee, te ñu tàmpé kooku, seen jikko dina des set wecc ba fàww.” Testimonies, volume 5, 214, 216.

Daniel jot na màndarga mi mën a gis, bi ñu ko sànni ci teenub gaynde yi, ba tax bàbbi bi di wone dogal yoonu Dibeer.

Noonu góor ñëw booloo ca buur ba, ne buur ba: “Xamal, yow buur bi, ne yoonu Mèdes ak Perses mooy lii: benn dogal mbaa ab sàrtt bu buur bi tëral, kenn mēnu ko soppi.” Noonu buur bi sant, ñu indi Dañeel, sànni ko ca teen bu gaynde yi. Buur bi wax, ne Dañeel: “Sa Yàlla, mi ngay jaamu sax ci lu dul jeex, mooy la musal.” Ñu indi ab doj, teg ko ci teen ba buntam; buur bi tēj ko ak móolam bopp, ak móolu ay sangam; ngir bañ a soppi dara ci mbirum Dañeel. Dañeel 6:15–17.

Waaye nettali fa, waaye mu jeex fi mu tàmbalee. Tëralin bu Daniel saar 6 di firnde boole gu ñu sampoon, bi juróom-ñaar-fukk ak ñient ñi gēna jiite woon, te ñaari njiit yu gën a suufe topp leen, waaye itam dafa boole woon seetalekat yi, kilifay xare yi ak gouverneur yi. Běñu juróomi cër boobu dafa sosoon ngir nax buur bi ba muy fitnaal Daniel. Nettali bi dafa jeex ci seen àtte, ndaxte ñoom dañuy misaalal àtte bu bees buy am ci yoonu Dibeer; àtte bu jubluwul ci ñiy tegu Daniel walla buur bi, waaye ci ñi naxoon buur bi.

Te buur bi santaane, ñu indi nit ña ñoo jiiñ Daniel; te ñu sànni leen ci kàngaayu gaynde yi, ñoom ak seen doom yi ak seeni jabar. Gaynde yi not leen lool, te damm yépp seen yax yi bala ñuy jot ci suufu kàngaag ba. Daniel 6:24.

Ci xalis gu yóbbu àddina, moo di saa su ne kërce gi di nax nguur gi, te saar wi juróom-benn bi di wone nax gi ñu defal buur bi. Gannaaw bi Acab gisee kàttanu kàttan gu réy gi Yàlla feeñaloon ca tundu Karmel, Eliya jaarale ko ci diggu taw bi ba delloo ko ca Yeesabel. Acab amuloon benn sabab ngir xalaat ne Yeesabel du yéemu ci seede su am doole su kàttanu Yàlla, waaye Acab dañu ko

woon nax ci mbëggeelug bañ bu xóot bu Yeesabel amoon ci Eliya. Jaar-jaaru Eliya ci jànkoondeem ak Acab ak Yeesabel, ñu dellu kooat baatam ci jaar-jaaru Yaxya mi Sóob bi (mi doon Eliya), ak Erodd ak Eroddiyas.

Bi Herod màggaloona na bésib judduam, bi mu nekk ci naan, mu dig Salome, (doom ju jigéen ju Herodias), genn xaaj bu tollook genn wàll ci nguuram, xamul woon ne Herodias dina laaj boppu Yaxya. Buur yi, ndax Ahab la, Herod walla Darius, jigéen ju sellulul moo leen nax ci feccu yonent yu dëggul yu Jezebel, walla ci feccu doomu Herodias, walla ci booloo bu juróom-benn wàll ci nettali Daniel. Pilate itam ñu ko naxoon jaarale ko ci saraxalekat yu yàqu, yi doon tegtal “kereg” Yawut yi, te kereg mooy màndarga jigéen.

Naxug ba mooy benn jikko bu bokk ci xew-xewu yégleb gi, te Lislām bu ñetteelu Woe mooy fen bi ñuy jëfandikoo ngir nax Mbootaayu Xeeti Àddina ci fan yu mujj yi jaarale ko ci ragal. Ñaari mbir yii, “naxug ba” ak “fen bi” miy jur naxug ba, yàlla mi ngi leen wone ci Kàdduy yégleem. Wàllu Lislām, ak nuy tax ba baap bi doon juróomeelu bopp bu juróom-ñaareel yi, dañu leen wax ba noppi ni ñu bokk ci yégle bi ñu ubbi ci fan yu mujj yi, mooy Peelug Yeesu Kirist. Kon nag, feeñal naxug Darius ci saaru Daniel ñetteel-benn fukk ak juróom-benn mooy benn cér ci yégle bi miy sàkk yéglebu Yuuxu Diggante Guddi. Naxug ba mooy pegtal bi di faj ba mat gaañu dee bi, ba delloo baap bi dundaat ni juróomeeteelu buur bu mujj bi. Ci naxug Darius bi, ñaari président yu weddi dëgg ak téeméeri ñaar-fukk buur yu ndaw yi mooy ay tegtal yu mbootaayu fen ba, te dañu leen jàppaleel ak Daniel.

Téeméeri fukk ak ñaar ñent mooy mbooloo ndongoy Yàlla yi ca Pentekot.

Te ci fan yu bees yooyu, Piyeer taxaw ci biir taalibey yi, ne: (limu tur yi ñépp bokkoon dafa doon lu tollu ci téeméeri ak ñaar-fukk.) Jëf ya 1:15.

Pàntëkót moo mel ni yoonu Dimaas bi bu njëkk tērēl seel bi, te ñaar-fukk ak benn ñent-fukk buur yu réy yi nax Daryus, dañuy misaal sērwiisug saraxalekat gu dëggul ci yoonu Dimaas bi. Ñaari wàll yu bokk ci ñiy nax buur bi ñooñu lañu wone ci ñaari njiitu réew yu dëddu ak ci benn téeméer ak ñaar-fukk buur yu réy yu dëddu. Ñaari njiit ñooñu dañu leen boole ak Daniel, moom miy yonent bi. Ñaari mbooloo yi nax Daryus dañuy tegtal benn mbooloom yonent yu dëggul ak benn mbooloom saraxalekat yu yàqu.

Ndaw na ñi yor mbooloo, ñi yàq tey tas xariti sama gétt! wax na Aji Boroom bi. Moo tax ni, lii la Aji Boroom Yàlla Israyil wax ci kaw ñi yor mbooloo, ñi di sàmm sama nit ñi; yéen tas ngeen sama juróom, dàq leen, te seetlu ngeen leenul: xoolleen, dinaa seet ci yéen seen jëf yu bon, wax na Aji Boroom bi. Te dinaa dajale desit sama juróom bi ci bépp réew ba ma leen dàqoon, te dinaa leen delloo ci seen kër yu sàmmukaay; te dinañu jur lu bare, yokku. Te dinaa samp ay sàmm ci seen kaw, ñuy leen sàmm; te dootuñu ragalati, dootuñu tiit, te kenn du ci ñàkk, wax na Aji Boroom bi. Xoolleen, ay fan ñëw nañu, wax na Aji Boroom bi, ba may taxawal Daawuda genn carax gu jub, te buur dina nguuru te am njariñ, te dina àtte ak yoon ak njub ci suuf si. Ci ay fanam Yuda dina mucc, te Israyil dina dëkk ak jàmm: te lii mooy turam bi ñuy ko woowe, AJI BOROOM BI MOOY SUNU NJUB. Moo tax, xoolleen, ay fan ñëw nañu, wax na Aji Boroom bi, ba dootuñu waxati: “Aji Boroom bi dund na, mi génne woon askanu Israyil ci

réewu Misra”; waaye: “Aji Boroom bi dund na, mi yéegle woon te yóbbu askanu kërug Israyil bi génñ réewu bérab bu bëj-gànnar, ak génñ bépp réew ba ma leen dàqoon”; te dinañu dëkk ci seen réew. Sama xol dafa damm ci biir sama kaw ngir yonent yi; samay yax shake nañu; mel naa ni nit ku mândi, ni nit ku biiñ noot, ngir Aji Boroom bi, ak ngir kàdduy sellam. Ndaxte réew mi fees na ak njaaloo; ndaxte ngir waat gi réew mi di jooy; bérab yu neex yi ci mândiñ bi wow nañu, te seen yoon bon na, te seen doole jubul. Ndaxte yonent ak saraxalekat ñépp a ñàkk sell; waaw, ba ca sama kër laa fekk seen njubadi, wax na Aji Boroom bi. Moo tax seen yoon dina mel ni yoon yu xereñ ci lëndëm gi: dees na leen jaaxle, te dinañu fa daanu; ndaxte dinaa indi ci seen kaw musiba, moom atum seen seetlu, wax na Aji Boroom bi. Yeremiya 23:1–12.

“Atu seetaanu” bu Yereimi wax ci mooy mbugal mbootaayu njubadi yi naxariwoon Dariyus. Mbugalu yonent yu falso ak saraxalekat yu falso mooy benn mbir bu Kàddug yonent bi di wax. Te ni saraxalekat gu yaxu ji jëlee pexeem jébbale, ba nax kilifa yu Room ngir ñu jëm ci Kirist, noonu it mbóot mi nekk ci Daniel juróom-benn bi mooy wax dëgg-gu-yonent googu sax.

Sàrt yu yonent ci saraxetu Daniel, ca ñetteelu ay sàrt yu juróom, dañuy wone àtteb yor ndigg gi ñuy jëfe ci kaw bët gu Republika bi ak réewum États-Unis ci yoonu dimbaliku Dibeer. Àtte boobu, Islamu ñetteelu Wóoy, moo ko matal, moom mi dugg ci nguur gi ci yoon wu nëbb, jaarale ko ci miir wu bëj-gànnar wu ñu taxawul. Sàrtu yoonu dimbaliku Dibeer bi nekk ci ñetteelu ay sàrt yu ñett ci téreb Daniel, dafay xamle ne askanu Yàlla dañuy leen yékkati ngir nekk mândarga bu ñeel àddina bépp ca jamono jooju. Juróom-bennelu ay sàrt yi di jàpp ci seen xel àtte bi ñuy jëfe ci kaw yonent yu dëng yi ci benn taarix boobu sax.

Ci jamono yoonu Dimaas ci États-Unis, bëñ-bëñu Protestan bu wàññiku boobu am na ñaari xeet: kenn ci ñoom mooy ñiy taxaw ci Dibéer ni mooy bés bu jaamu, te keneen ki mooy ñiy wax rekk ne dañuy taxaw ci Sabat ni mooy bés bu jaamu. Seen ñaari moroom ci biir bëñ-bëñu Républiquein mooy partie Démocrate ak partie Républicaine. Ku nekk ci ñaari bëñ-bëñ yooyu dañoo leen misaale woon ak Saduséen yi ak Fariseen yi ci jamonoy Kirist. Ñaari prezidaa yu wàññiku ak téeméer ak ñaar-fukkuy saraxalekat yi ci naxalu Daryus itam dañuy tegtal ñaari wàll yi nekk ci bëñ-bëñu Protestan bi wàññiku. Doonte ne, ci dëgg-dëgg, ñoom ay nit ñu bokk ci politig lañu woon ci jamono ji nettali bi ame, waaye contexto bu yonent bi mooy wone ne doole ju wàññiku, ju diine la buy nax réew mi.

Netali bi, ni ñu melale ci tundu Karmel, di firnde ñaari xeet yu yonent yu fen: yonenti Baal yi ak yonenti xare ba (Ashtarot) yi. Ñoom ñaar benn, ñuy melal booleekaatu kërceek réew, ndaxte Baal yàlla ju góor la, te Ashtarot yàlla ju jigéen la. Muju Eliya rey yonenti fen yi ca tundu Karmel, ni ko bokk-googu nekk ci Daniel saar 6 ñu sànni leen ci teenu gaynde.

Noonu Iliyas ne leen: “Jàppleen yonent yi Baal; bu kenn ci ñoom récc.” Noonu ñu jàpp leen; te Iliyas yóbbu leen ca dëxu Kison, rey leen fa. 1 Kings 18:40.

Ci benn Bennu Karmel bi, mi Yaxya Sóob bi di wone, kàttan gi di nax mooy doom ji. Ñaari nettali yooyu ñépp dañuy wone ne ñi di nax dañuy fecc, muy ci wetu sarax seen ci Bennu Karmel, walla ci xewu juddug Erodd bu mu màggaloon ak ndox mi reye, fa Salome defee sa fecc gu nax. Boolees na ñaari rédd yooyu, dañuy wone booloo kërce ak nguur gi mat sëkk ci yoonu Dibeer, te yégle ne

kërce yu Amerik yu dëgëralul yoon yu dëkkandoo ak Herodyaas lañu doon doomam, te moom mooy Jesabel, te ñoom ñaar ñépp dañuy wone Katolisism. Juddug Erodd mooy màndarga jeexital bennoo gi juróom-benni bu buur suuf bu rab wa ci suufu adina, waaye ci benn biitam mooy itam juddug bennoo gi juróom-ñaareel ci waxi Kàddu Yàlla (Mbooloom Xeeti Adina).

Ci diggante bi mu joxe ci Salome sax, Herod nangu na jox Salome genn xaaj bu njëkk ci nguuram, te loolu mooy won ne nguur gu juróom-ñaareel gi mooy booloo benn-wàll kërce ak benn-wàll réew. Nguur googu dafay tàmbali bi boppu Yaxya joxee ko Herodias. Moo tax nguur gu juróom-ñaareel gi ñu ngi ko tekki ci Kàddug Yàlla bi nekk ci Peeñu, saar fukk ak juróom-ñaari, ne muy wéy te ab tuuti waxtu rekk. Ci yoonu Dimas la booloo gu ñetti wàll gi sampu, ndax foofa la fukki buur yi dëggoo jox seen nguur gu gaaw wéy ci rab wi ngir benn “waxtu.” Benn “waxtu” boobu mooy “waxtu” ju jafe-jafey yoonu Dimas, ju tàmbalee États-Unis te jeex bi Mikael taxawee.

Te fukki wor nga gis, ñoom ñaar-fukk yuur lañu, di ñaar-fukk buur yu jotagul nguur ba leegi; waaye dinañu jot sañ-sañ ni buur benn waxtu ak rab wi. Ñooñu am nañu benn xel, te dinañu jox rab wi seen kàttan ak seen doole. Dinañu xeex ak Xar mi, te Xar mi dina leen not: ndaxte mooy Boroom boroom yi, ak Buur buur yi; te ñi ànd ak moom, ñoom dañu leen woo, tànn leen, te ñu takku. Peeñu 17:12–14.

Fukki buur yi, ñi Erodd moo doon tegtal, dëggoo nañu ci bésuub juddug nguur gu juróom-ñaareel gi, ngir jox rabu seen nguur jigéen ji ci waxtu jafe-jafe yoonu Dibeer bi, mi ñu tekki ne mooy “ben waxtu.” Ci “waxtu” woowu, bind bi ci loxo mi dafa ñu bind ci miirum Belshassar. Ci “waxtu” woowu, Sadrak, Mesak ak Abednego dafa ñu leen sànni ci taalib safara, te ñu yékkati leen ci niir, ni ñaari seede yi ci Peeñu, saar 11. Bennoo bu ñett-fànn bi dafa booloo ci naxalé gi rabu suuf si jëfandikoo, moom mi wàcci safara jóge asamaan ci kanam nit ñi.

Te gis gis ma neen beneen rab yu bon buy génn ci suuf si; mu amoon ñaari waññi ni xar, waaye mu doon wax ni jaan. Te mu di jëfandikoo bépp kàttanu rab wu bon wu jëkk wa ci kanamam, te mu tax suuf si ak ñi ci dëkk di jaamu rab wu bon wu jëkk wa, mi gaaw gaaw ba dee woon te wéraat. Te mu di def kéemaan yu mag, ba tax mu wàcce safara jóge asamaan, mu daldi ko wàcc ci suuf si ci kanam nit ñi, te mu nax ñi dëkk ci suuf si ak kéemaan yi mu amoon sañ-sañu def ci kanam rab wu bon wa; muy wax ak ñi dëkk ci suuf si, ne leen ñu def nataalul rab wu bon wa, mi amoon gaaw gaaw gu jóge ci sabar, te dundaat. Peeñu 13:11–14.

Àddina nax nañu ko réerul lool ndax kéemaan yi ci seen bopp, waaye ndax “yenekaay yu kéemaan yooyu” yi mu amee kàttan def. Kàddu gi “yenekaay yu kéemaan yooyu” mooy wax yu yokk ci mbind mi, waaye mooy jox kàddu gi bind gu jub ci kéemaan yi, te war nañu koo seet ak teey. Ni bataaxal bu dëggul bi (safara ju jóge asamaan) di nax àddina si, am solo lool ngir xam ko, ndaxte léegi nu ngi nekk ci téereb jaar-jaar boobu sax, bi mbooloom nit ñi ci suuf si diñu leen nangu lu mel ni xelam ñuy njaaxal jaarale ko ci ab “yoonu xibaar gu gën a gaaw” gu ñu yor te di ko dollee te doxalin ko jaaykat yu globale yi ci suuf si. Mbiri moomu dinañu ko bàyyi ba ca ay mbind yu topp, waaye li nu ngi fi di xamle léegi rekk mooy ne naxum president yi ak buur yi, bi ñu ko jëfe woon ci kaw Dàrius, mooy mbiri mu mat a yégle ci waxi yonent yi, te dafay yor ay cëram yu bari yu lëkkaloo, yu war a xammee.

Natt gi ñetti wàll boobu dafa booloo ci naxalu feccug Salome gu bëgg-bëgg, gi mu feeñaloon kanam kilifte yi ca réeru juddug Herod. Naxal boobu ñu gaññee ci Pilaat, te amoon na ñaari wàll ci yamam, mooy jiiñ ne Kirist moo taxawal te tàggat jëfandikoo yéqale ci kàttanug réew mi, ak it ne Moom dafa yàq santug Yàlla ci kàttanug diine ji. Ci jaar-jaar boobu, ñetti noon ñëwoon benn. Kàttanug Room (réew mi), Barabbas, Kirist bu dëggul (yonent bu dëggul bi), ak jaamono yu weddiwoonu jàngoro Yawut yi (rab wi). Mbooloom kèrkëtu Yawut yi gu weddiwoon dëgg gi dafa naxoon boroom kàttanug Room (réew mi), ak fen bu ñaari wàll, mooy yéqale ak yàq santug Yàlla.

Bi Darayus seetee ci gàntam yéefukaay yi tax ñu naxe ko, dafa nekk ci noonu muy muste jël Daniyel sànni ko ci kër gaañ yi. Daniyel dafa def lu jàppandikook yoonu réew mi ndax déggal yoonu Yàlla. Fen bi ñu teg ci kanam Darayus, mat na ci yékkati ngërëmam, te loolu tax mu manul woon a xam li yéefukaay yi doon wut. Fen ak naxte bi nekk ci nettali Daniyel ak kër gaañ yi, mooy ràññee déggal Yàlla ni sosalu Yàlla ak ñàkk wormaal réew mi, te loolu mooy woon itam naxte bu ñaar-fanam bu bant bi, te mandarga-bëggu bant bi dëppook mandarga-bëggu yoonu Dibeer bi.

Mbugal gi ñaari mën-mën yu dëggadi ci wàllu diine mooy mbirum waxi yonent yi ci Biibël; noonu itam, ne mën-mën mu diine di nax mën-mënu nguur gi, loolu itam mooy dëggul waxi yonent yi.

“Nit ñi gis ne dañu leen nax. Ñu di jiiñante seen bopp ne kenn ki moo leen jiite ba ci alkande; waaye ñépp booloo di sànni seen gacce gu gëna metti ci kaw sarxalkat yi. Sàmmkat yu dul wóor yi waxoon ay wax yu neex; dañu yonnee ñi leen di dëgg ba ñu fanq yoonu Yàlla te di fitnaal ñi bëgg a ko sàmm ci sellal. Léegi nag, ci seen tiis bu tar, jàngalekat yooyu di wax féeteel seen liggéeyu nax ba àddina mépp dëgg ko. Mbooloo mi fees dell ak mer. ‘Nu sàunku nañu!’ lañuy yuuxu, ‘te yéen ngeen sabab sunu alkande;’ te ñu daldi wër sàmmkat yu fen ya. Ña leen gënoon a màggal njëkk, ñoom sax ñooy wax ci seen kaw ay musiba yu gëna ragal. Loxo yi leen takkawoon kaalag yi, ñoom sax lañuy yékkati ngir seen rey. Saafara yi waroon a rey nit ñi Yàlla moom, léegi dañuy jëfandikoo ngir alag seen noon yi. Fii ak fa, xuloo ak tuuru deret rekk a fa nekk.” The Great Controversy, 655.

Njiit yu diine yiñu wër seeni nit lañu dellu ci kawam gannaaw bi waxtu xéewal jeexee, ndaxte seeni juróom ñi gis nañu ne dafañu leen naxoon ak fen wu njiit yu diine yi tasoon. Njiitu réew yi ak buur yi, ànd ak seen njaboot gépp, ñoom it ñépp dajale nañu benn àtteb feyukaay boobu ndax fen wu ñu tasoon. Bi Iliyas reyée yonent yu fen yi ca tundu Karmel, moomu feyukaay boobu lañuy teg ci misaal ci “yëngu-yëngub suuf bu mag bi” ci Peeñu Yowaana saar fukki ak benn, ba “juróom-ñaarni junni” ñu daanoo.

Te ci waxtu am na fa suuf bu mag, te benn fukk ci dëkk ba daanu, te juróom-ñaarni junni nit ñi dee ci suuf sa buy yëngoo; te ña ca des ñépp tiit lool, jox Yàlla ji nekk ci asamaan ndam. Peeñu Yuhanna 11:13.

Ci matug suufe yëngu-yëngu gu mag gu Révolution française, juróomi junni ñaar yu ñu rey, mooy woon buurug Frans. Ca “waxtu” yëngu-yëngu gu mag ga, maanaam sart bi jëm ci dibeer, juróomi junni ñaar yu ñu rey, dañuy tegtal Adventiste yu fanweeri-bés yi yu sujjal Room, ndaxte ñi xam rekk warug yëngatu Besub Noflaay bu juróom-ñaareelu fan lañuy jot marka rab bi bu sart bi jëm ci dibeer agsee.

“Soppi bésubari Sabat mooy màndarga walla téereb sañ-sañu kërceen Room. Ñi, gannaaw xam neñeelu ñenteel baatu ndigalu Yàlla, tànn di sàmm Sabat bu dëggul ci wàllu Sabat bu dëgg bi, dañuy jox ndam te teral kàttan ga kooku rekk moo ko santaane. Màndargab rab wi mooy Sabatu baab, bi àddina nangoo fi wuutu bés bi Yàlla tànn te dogal.”

“Waaye jamono ji ñuy jël màndarga rab bi, ni ko waxe ci kóllère, jotagul. Jamonoy nattu ba noppi jotagul. Am na Kiristaan yu dëgg ci bépp kerk, bu weesul sax mbootaayu Room-Katolik. Kenn duñu ko daan ba kera lañu jotee leer gi te gis warug ndigël bu ñeenteel bi. Waaye bu ndigal li génnee ngir gaawal bésu noflaay bu fen bi, te bu yuuxu kawé gi ñetteelu malaaka bi artu nit ñi ci sujjóot rab bi ak nataalam, suuf-sàpp bi dina leer bu baax ci diggante lu dul dëgg ak lu dëgg. Kon ñi sax di deme ci moytuwaay, ñooy jël màndarga rab bi ci seen kanam walla ci seen loxo.”

“Ak tànk yu gaaw, nun ngi doon jege ci jamono jii. Bu mboolooy kërceen yu Protestan boolee ak kàttanu àddina ngir teg doole ci diine ju dul dëgg, diine ji ñu seen maam ya daan weddi te muñ ci mbëggeel bu gëna tar, kon bésu noflaay bu pap bi dinañu ko faral di ko sàmmale ak sañ-sañ bu booloo bii, muy sañ-sañu kërce ak gu nguur. Dina am gâceegu réew mi yépp, te loolu du jeex ludul ci yàqute réew mi yépp.” Bible Training School, February 2, 1913.

«Juróom ñaari junni» ñi ñu daan ci «waxtu» yu yëngu suuf bu réy bi, maanaam yoonu Dibéer bi, dañuy méngoo it ak «juróom ñaari junni» ñi bañoon sujjóot ci kanam Yeesabel ca jamono Eliya.

Waaye bàyyi naa ci Israyil juróom-ñaarni junni nit, ñépp ñi seen óom sujulul Baal, ak bépp gémmin gu ko foonul. 1 Kings 19:18.

Njèkk ci juróom-ñaari junni bi njèkk mooy wax ci ab kurél gu takku ci ngëm, gi bañ a sujjóotal ci kanam Jezebel; te njèkkal gu mujj gi diir ab desit buy sujjóotal ci kanam Jezebel. Bu paapasi bi notte suuf su tedd si (rabu suuf bi ci Peeñu xamal 13), ca yoonu Dibéer ba, benn xeetu nit “dañu koy daanel”, te beneen xeetu nit rëcc ci loxol nguuru Babilon ci nguuram, ndaxte ca saa sa la yégle gi di woo nit ñu génñ Babilon di tàmbali.

Moom dina dugg ci réew mi tedd te màgg, te réew yu bare dinañu daanu; waaye yii dinañu mucc ci loxoom, mooy Edom ak Moab ak kilifay askanu Ammon. Daniel 11:41.

Kàddu bi nekk “réew yi” mooy benn baat bu yokk la, ndax réew yu bare duñu leen “sànni” ci yoonu dundub dibiir, waaye Adventiste yu bare yu bésu juróom-ñaareelu fan ak juróom-ñetteelu fan lañuy sànni, ndax ci booba ñoom rekk lañuy jàpp ni am nañu njub ci leerug malaaka bu ñetteel bi. Ñoom ñoo di “ñu bare ñi,” ndax ñooy ñi ñu woo woon ngir bakk ci ñi jot sèllug Yàlla, waaye dañu bañ woowu.

Noonu ne ko: “Sama xarit, naka nga duggé fii te fekkuloo yéré céet?” Waaye mu neexul benn wax. Kon buur bi wax jaam ya ne: “Yeen ko lëj loxo ak tànk, yóbbu ko, sànni ko ci lëndëm gi gën a biti; fa dees na fa jooy te yékkati bëñ.” Ndax ñu bare lañu woo, waaye ñu néew lañu tànn. Matthew 22:12–14.

Naatu bu jaar ak kureelu njiit yi ci Daniel sarax 6 mooy jëfandikoo mbugal mi ñu jagleel kàttanu diine bu nax kàttanu réew mi.

Te buur bi santaane, ñu indi góor ñooñu ñi jiiñeeloon Daniyel, te ñu sànni leen ci biir bët guy lion yi, ñoom, seeni doom ak seeni jabar; te lion yi nootu leen, daldi damm seeni yax yépp ay wet ay wet, bala ñuy àgga suuf si ci biir bët gi. Daniel 6:24.

Ñu dinañu wéyal téereb Daniel ci bind bi ci topp.

Lan laa maay waxaat? Ndaxte su ma béggee nettali ci Gedeon, ak Barak, ak Samson, ak Jephthae, ak itam Daawuda, ak Samuel, ak yonent yi, waxtu dina ma weesu. Ñoom nag, jaarale ko ci ngëm, daan nañu nguur yi, jëf nañu njubte, jot nañu ci digeb yi, te téj nañu gémmini gaynde yi. Hébreux 11:32, 33.